

การวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมาย คือ เพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมมัคทายกน้อย สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 อำเภอหนองแขง จังหวัดสระบุรี และมีความมุ่งหมายเฉพาะ คือ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตร 2) พัฒนาหลักสูตรฉบับร่าง 3) ทดลองใช้หลักสูตร 4) ประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 อำเภอหนองแขง จังหวัดสระบุรี ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 36 คน ได้มา โดยการสุ่มแบบสมัครใจ (voluntary sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบวัดความรู้เกี่ยวกับมัคทายกน้อย ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.862 2) แบบวัดคุณธรรมสำหรับมัคทายกน้อย 3) แบบวัดพฤติกรรมกำเป็นมัคทายกน้อย 4) แบบวัดพฤติกรรมระหว่างฝึกอบรม 5) แบบวัดเจตคติต่อการฝึกอบรมมัคทายกน้อย 6) แบบประเมินโครงการ 7) หลักสูตรฝึกอบรม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard division) สถิติทดสอบที (t - test) และวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

ผลการวิจัยพบว่า

1. การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน พบว่า สถานศึกษา และสถาบันศาสนาร่วมกันจัดการศึกษา โดยการพัฒนาหลักสูตร จัดการเรียนรู้ และจุดเน้นของหลักสูตรฝึกอบรม มุ่งให้การศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับหลักธรรมคำสอนและหลักปฏิบัติตนตามวิถีของชาวพุทธ ส่วนบุคคลที่เกี่ยวข้องมีความต้องการในการพัฒนาหลักสูตร โดยมีเนื้อหาสาระให้เหมาะสมกับความต้องการของผู้เข้าอบรม และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตได้ ผู้เรียนเกิดความรู้คู่คุณธรรมจริยธรรม และส่งเสริมคุณภาพชีวิตนักเรียนให้เป็นคนเก่ง เป็นคนดี และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข โดยรูปแบบการฝึกอบรมเน้นให้ความรู้พร้อมกับฝึกปฏิบัติจริง

2. การพัฒนาหลักสูตร ประกอบด้วย ความนำ หลักการ จุดมุ่งหมาย ผู้เข้ารับการฝึกอบรม ระยะเวลาในการฝึกอบรม เนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล แผนการจัดการเรียนรู้ โดยเนื้อหาของหลักสูตรแบ่งเป็น ภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ ซึ่งมีแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 6 แผน ผู้เชี่ยวชาญประเมินหลักสูตรฝึกอบรมพบว่า หลักสูตรฝึกอบรมมีความสอดคล้องและเหมาะสม

3. การทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรม กับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 อำเภอหนองแขง จังหวัดสระบุรี โดยการบรรยาย สาธิต และฝึกปฏิบัติจริง และแสดงบทบาทสมมติ ตามแผนการจัดการเรียนรู้ พบว่า นักเรียนมีความสนใจและตั้งใจสามารถปฏิบัติกิจกรรมด้านต่างๆ ของกระบวนการฝึกอบรมโดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก

4. การประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตร พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการใช้หลักสูตรสูงกว่าก่อนใช้หลักสูตร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนมีคุณธรรมสำหรับมัคทายกน้อยหลังการใช้หลักสูตรสูงกว่าก่อนใช้หลักสูตร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนการประเมินระหว่างฝึกอบรม พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมระหว่างฝึกอบรม อยู่ในระดับมากและมากที่สุด ส่วนพฤติกรรมกำเป็นมัคทายกน้อย อยู่ในระดับปฏิบัติ ได้ถูกต้องมาก และการประเมินหลังการใช้หลักสูตรฝึกอบรม พบว่า นักเรียนมีเจตคติต่อหลักสูตรฝึกอบรมมัคทายกน้อย อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก และผลการประเมินโครงการ พบว่า นักเรียนเห็นด้วยอยู่ในระดับมากและน่าจะจัดโครงการแบบนี้อีก ส่วนการประเมินคุณธรรมสำหรับมัคทายกน้อยหลังฝึกอบรม 1 เดือนกับระหว่างหลังฝึกอบรม พบว่า นักเรียนมีคุณธรรมสำหรับมัคทายกน้อย ไม่แตกต่างกับหลังใช้หลักสูตร และได้ปรับลดเวลาลงทุกแผน แผนละ 15 นาที

The general purpose of this study was to develop the training curriculum entitled "Young Ceremony Leaders" for Key Stage 2 students, Nong Saeng District, Saraburi Province. The specific purpose was to 1) study basic information for the development, 2) develop the draft curriculum, 3) experiment the development, and 4) evaluate and improve the curriculum. The sample taken using voluntary sampling consisted of 36 key stage 2 students from Nong Saeng District, Saraburi Province, during the second semester of the academic year 2008. The instruments were: 1) a knowledge test about a young ceremony leader, with a reliability of 0.862, 2) a morality test for a young ceremony leader, 3) a behavior test for being a young ceremony leader, 4) a behavior test during the training, 5) an attitude test towards the training, 6) a project evaluation form, and 7) the training curriculum. The data were analyzed in terms of mean, standard deviation, t-test, and content analysis.

The results were as follows:

1. studying basic information, the researcher found that schools and religious institutions cooperated in managing education by developing the curriculum. The curriculum focused on giving the knowledge about Dhamma and Buddhist ways of living. All involved people had a need for the curriculum development. The content should be suitable to the needs of trainees and be able to apply it to their daily lives. Trainees would have more knowledge about morality and ethics and able to live happily in the society. The training should focus on both theory and practice.

2. the curriculum development consisted of theory and practice parts. There were introduction, principles, objectives, trainees, period of training, content, learning activities, instructional media, measurement and evaluation, and 6 learning plans. Experts evaluated the curriculum and found that it was related and suitable.

3. experimenting the curriculum to the students, the researcher found that the students were interested in and paid an attention to the curriculum. They were able to practice activities very well.

4. for the evaluation and improvement, the researcher found that after using the curriculum, the students' learning achievement was higher and they had higher morality for being young ceremony leaders at a significance level of .05. During the training, the researcher found that their general and young ceremony leader behaviors were very good. After the training, the students had very positive attitude towards being young ceremony leaders and they agreed that the school should have this project again. After the training 1 month, the students' morality for being young ceremony leaders was still the same. Lastly, the period of studying of all learning plans should be decreased for 15 minutes.